

Hanken & NopSA-hanke (Nopea siirtyminen avoimuuteen)

Rinnakkaistallentaminen Suomessa seminaari

Mikael Laakso, Yliopistonlehtori

Tietojärjestelmätieteet

Hanken Svenska Handelshögskolan

mikael.laakso@hanken.fi

Hanken lyhyesti (tiedot v. 2014)

- » **Hanken Svenska Handelshögskolan / Hanken School of Economics**
- » Itsenäinen kauppakorkeakoulu, perustettu 1909
- » Kaksi yksikköä, Helsinki & Vaasa
- » 1649 aktiivista opiskelijaa
- » Opetusta ruotsiksi ja englanniksi + kieliopetus
 - » 5 laitosta
 - » 30 professoria
 - » Tutkimus & opetustyövuosia yht. 125

- » Tutkijoiden oma-aloitteisuuden varassa rinnakkaistalletuksien osuus näyttäisi yleisesti jäävän noin 10-15 prosentin tasolle, näin myös Hankenilla.
- » Keskeisimmät palvelut ja tekniset ratkaisut jo olemassa – käyttöaste ollut alhainen. (Pure + DSpace)
- » Organisaatiokohtaiset mandaatit eivät pelkästään riitä tukemaan rinnakkaistallentamista
- » Mitä organisaatio voi tehdä OA-asteen kasvattamiseksi?

» 4/2015 --> 12/2016

Tekijät

» Hanken – Tietojärjestelmätieteet

Bo-Christer Björk

Mikael Laakso

Linus Nyman

Cenyu Shen

» Hanken - Kirjasto

Tua Hindersson Söderholm

Staffan Dellringer

- » Muuttaa **käytäntöjä**
- » Tukea **päätöksentekoa linjauksista**
- » Tuottaa **tutkimusta**

- » Tarkoitus tukea rinnakkaistallentamisen prosesseja ja tutukia saavutettuja tuloksia.
- » Bibliometrinen analyysi ennen ja jälkeen.
- » Henkilökohtainen kontakti jokaiseen tutkijaan.
- » Haastattelut, verkkokyselyt, workshopit.
- » Tukea päätöksentekoa avoimen julkaisemisen linjauksista. Hankenilla ja muualla.

Mihin yritimme/yritämme vaikuttaa?

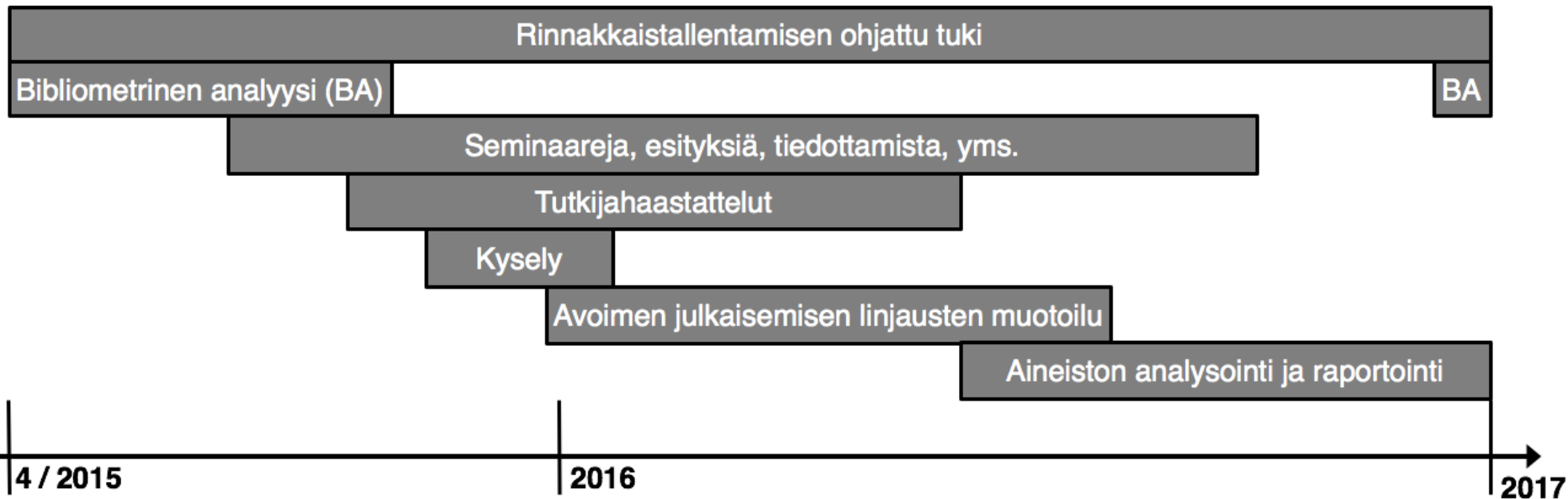
Rutiinit

Motivaatio

Asenteet

Tietoisuus

Hankkeen aikajana & aktiviteetit

Lähtötilanne (Kesä 2015)

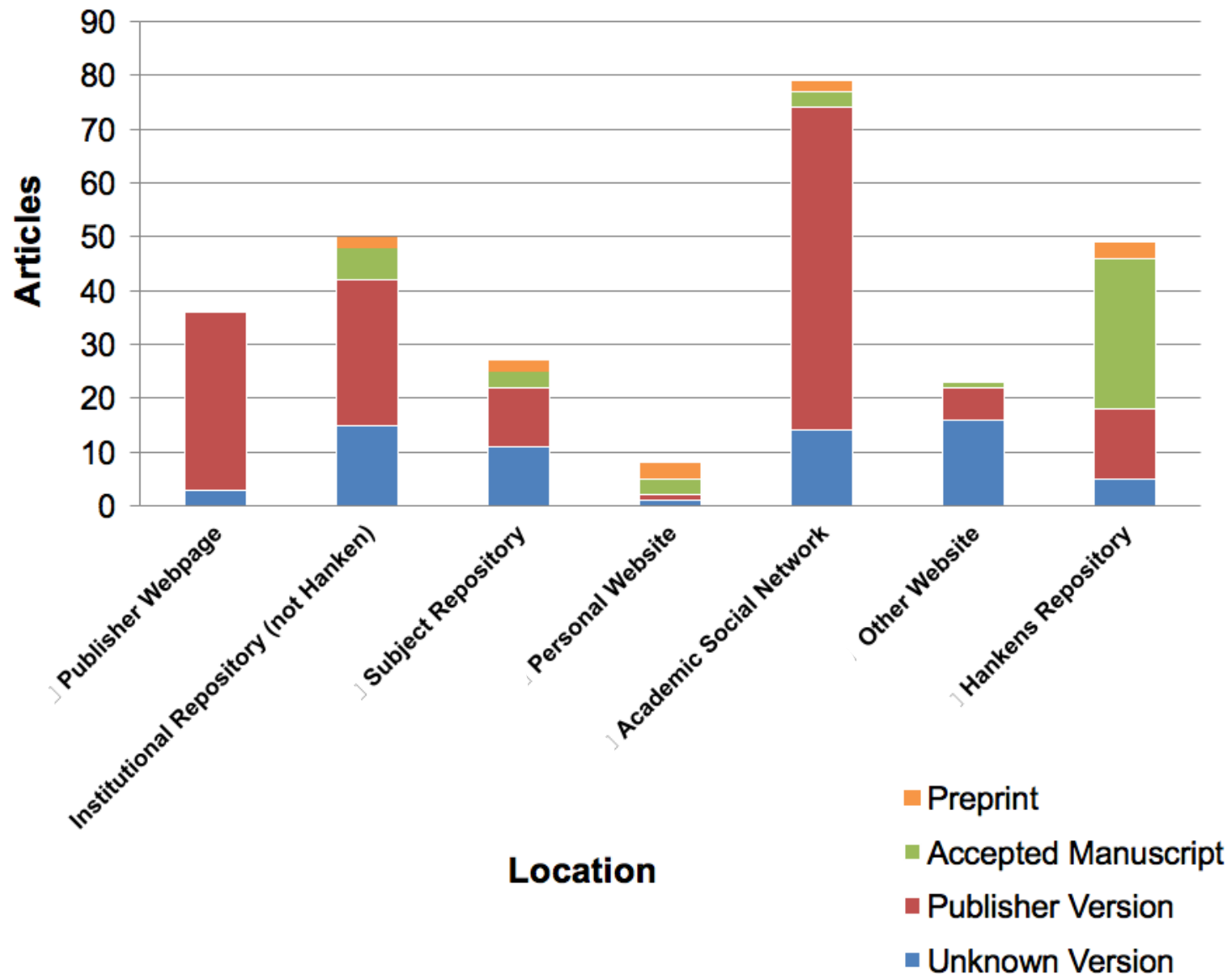
» Bibliometrinen analyysi

- » Mitä kautta Hankenin tuottamia artikkeleita on avoimesti saatavilla?
- » Kaikki A1-A2 julkaisut vuosilta 2012-2014
- » Googlen & Google Scholar haut jokaiselle julkaisulle erikseen
- » Rekisteröitiin max. kolmen eri löydöksen sijainti & versiotiedot

Hanken (A1-A2 julkaisut)	2012	2013	2014	Yht.
Julkaistut artikkelit	121	120	131	372
Artikkelista löytyi "OA" versio verkosta	61	56	63	180
"OA" %	50%	47%	48%	48%

- » Omaan julkaisuarkistoon oli tallennettu 52 artikkelia (13,9%)

Lähtötilanne, kesä 2015

Miksi et ole rinnakkaistallentanut julkaisuarkistoon?

“Aikani ei riitä.”

“Kirjoitin artikkelin yhdessä muiden kanssa, minulla ei ole viimeisintä versiota.”

“Julkaiseminen riittää minulle. En välitä laajemmasta levityksestä.”

“Poistan aina käsikirjoitukset koneeltani heti kun artikkeli julkaistaan lehdessä.”

“Eihän kukaan käy meidän julkaisuarkistosta hakemassa niitä.”

“Olen epävarma mitä minulla on oikeus levittää.”

“Käsikirjoitusversiot eivät yhdenvertaisia julkaisijan version kanssa.”

“Ihmiset eivät tietäisi mihin versioon viitata.”

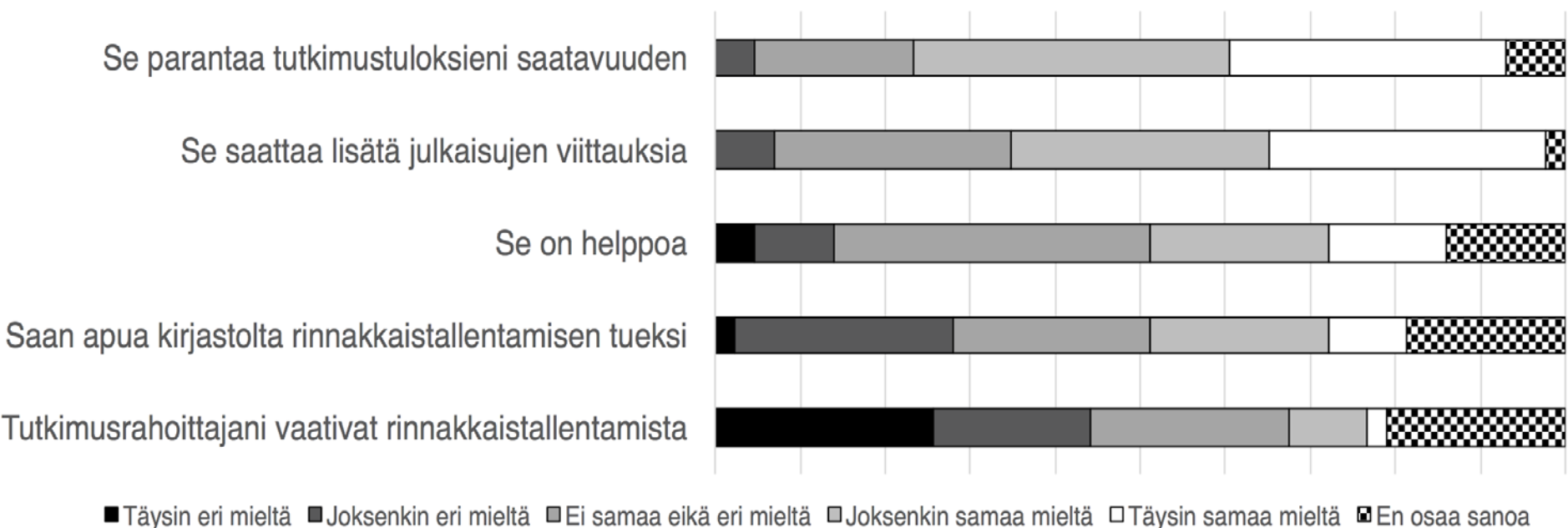
“Käytän jo muita verkkopalveluja artikkelien jakamiseen.”

Vastaajien mielipiteitä rinnakkaistallentamisesta ja Hankenin julkaisuarkistosta

Arvioi seuraavat väitteet omasta näkökulmastasi liittyen julkaisujen rinnakkaistallentamiseen Hankenin julkaisutietojärjestelmään

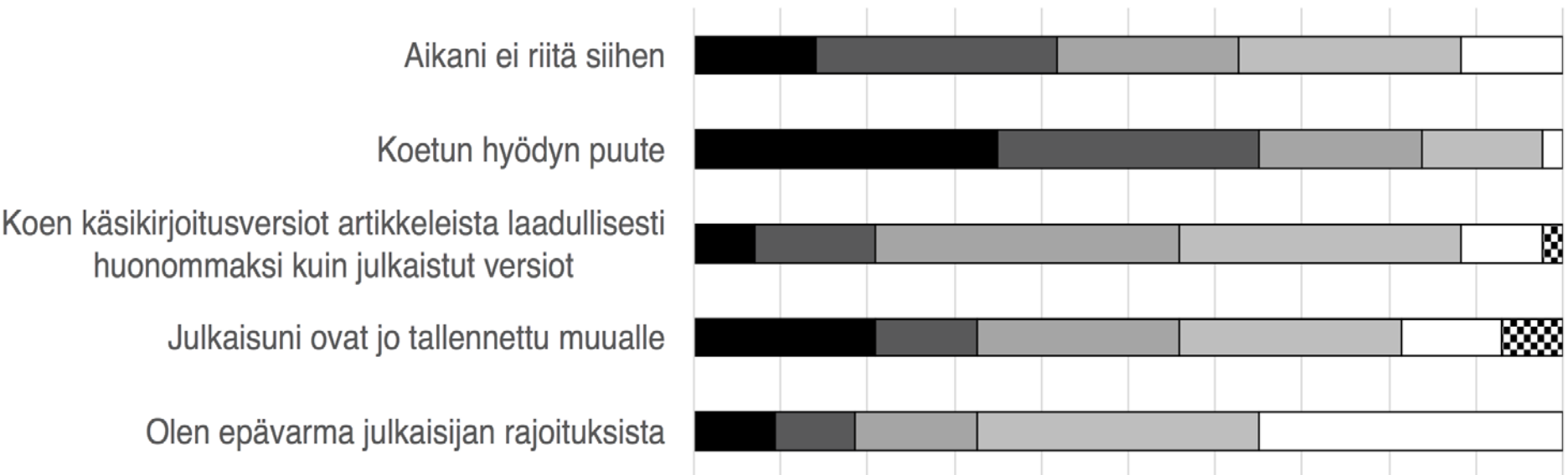
0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%

Koetut esteet rinnakkaistallentamiselle

Miten merkittävänä koet seuraavat esteet rinnakkaistallentamiselle
Hankenin julkaisutietojärjestelmään

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%

■ Täysin eri mieltä ■ Joksenkin eri mieltä ■ Ei samaa eikä eri mieltä ■ Joksenkin samaa mieltä □ Täysin samaa mieltä ▣ En osaa sanoa

Rinnakkaistallentamisen kannustimet yms.

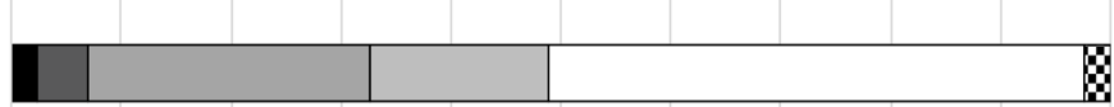
Seuraavat toimenpiteet lisäisivät todennäköisesti minun rinnakkaistallentamista Hankenin julkaisutietojärjestelmään

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%

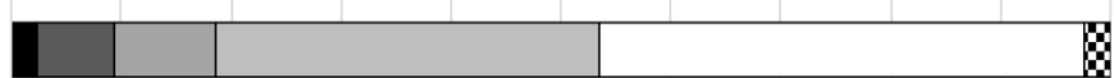
Mikäli joku Hankenilla auttaisi aktiivisemmin rinnakkaistallentamisen kanssa

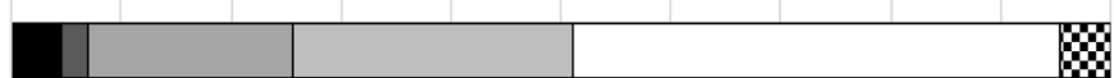
Mikäli rinnakkaistallentaminen olisi liitetty henkilökohtaiseen rahalliseen kannustimeen

Mikäli tutkimusrahoittajani vaatisi siitä

Mikäli Hanken vaatisi sitä

■ Täysin eri mieltä ■ Joksenkin eri mieltä ■ Ei samaa eikä eri mieltä ■ Joksenkin samaa mieltä □ Täysin samaa mieltä ■ En osaa sanoa

Miten edetty/miten jatketaan?

- » Tarkkailujakson (2012-2014) tilauspohjaisten lehtien artikkeleiden rinnakkaistallentaminen saatiin tuplattua artikkelimääräisesti. (52->113). Mitä vanhempi artikkeli, sen vaikeampaa tehdä.
- » Tämän lisäksi 50 artikkelia julkaistu OA:na lehdissä joiden rinnakkaistallennusoikeudet vielä selvitetään. **Lopullinen OA aste näyttäisi jäävän n. 44% julkaisuista.**
- » **Nykyhetki ja tulevaisuus:** Avoimen julkaisemisen linjaukset julkaistu. Tavoitteena rinnakkaistallentaa jokainen uusi julkaisu embargoajan puitteissa.
- » Palkitsemismuotoja harkinnassa.
- » Jatkuvan rinnakkaistallentamisen prosessit saatava vielä selvemmäksi.

Olisi hyödyllistä, mutta toistaiseksi vielä tekemättä

- » Google Analytics datan läpikäynti artikkeleiden käytöstä.

- » Rinnakkaistallennuksesta on vain mahdollista hyötyä, siitä on vaikea kiistellä.
- » Se on tällä hetkellä kaikkein edullisin tie avoimeen julkaisemiseen.
- » Käsikirjoitukset rinnakkaistallennettava julkaisun rekisteröinnin yhteydessä, ikkuna sulkeutuu nopeasti.
- » Tallentaminen moneen eri paikkaan ei ole haitaksi, mutta ensimmäinen/yksi niistä pitää ehdottomasti olla yliopiston oma julkaisuarkisto.

Kiitos!

mikael.laakso@hanken.fi